

Informacja dotycząca czasu urzędowego

Autor : Albin Czubla
Opublikowane przez : Agnieszka Goszczyńska

Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.) nie reguluje zagadnień dotyczących czasu urzędowego w Polsce, jedynie zobowiązuje Prezesa Głównego Urzędu Miar do utrzymywania państwowych wzorców jednostek miar. W dziedzinie czasu jednostką miary jest sekunda, która jest podstawową jednostką miary do prowadzenia czasu urzędowego w Polsce.

Czasem urzędowym, który obowiązuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jest czas środkowoeuropejski (zwany czasem zimowym, zwykłym lub naturalnym, właściwym dla polskiej, środkowoeuropejskiej strefy czasowej) albo czas letni środkowoeuropejski (zwany czasem letnim) w okresie od jego wprowadzenia w porze wiosennej do odwołania w porze jesiennej. Należy tu dodać, że czas środkowoeuropejski jest czasem zwiększonym o jedną godzinę w stosunku do uniwersalnego czasu koordynowanego UTC(PL).

Wprowadzenie czasu letniego środkowoeuropejskiego polega na przesunięciu wskazówek zegarów o godzinę do przodu z godziny 2 minut 00 na 3 minut 00 w nocy; wówczas noc skraca się o godzinę. Odwołanie czasu letniego środkowoeuropejskiego polega natomiast na zmianie wskazań zegarów z godziny 3 minut 00 tego czasu na godzinę 2 minut 00, która jest godziną początkową czasu środkowoeuropejskiego. Czas od godziny 2 minut 00 do godziny 3 minut 00 czasu środkowoeuropejskiego oznacza się wówczas dodatkową literą „a” (godzina 2a minut 01 do godziny 3a minut 00), po czym następuje godzina 3 minut 01 czasu środkowoeuropejskiego.

Kwestie związane z czasem urzędowym obowiązującym w Polsce reguluje Ustawa o czasie urzędowym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 grudnia 2003 roku (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 144). Zgodnie z art. 4, pkt 1 tej ustawy organem uprawnionym do utrzymywania czasu urzędowego i uniwersalnego czasu koordynowanego UTC(PL) oraz rozpowszechniania sygnałów tych czasów jest Prezes Głównego Urzędu Miar. Zadanie to realizuje Laboratorium Czasu i Częstotliwości GUM generując polską atomową skalę czasu UTC(PL) i wyznaczając czas urzędowy RP.

Ponadto, ww. ustawa o czasie urzędowym (zgodnie z art. 3) upoważnia Prezesa Rady Ministrów do wprowadzania i odwoływania czasu letniego środkowoeuropejskiego w

Polsce. Obecnie zmiany czasu reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia i odwołania czasu letniego środkowoeuropejskiego w latach 2017-2021.

Terminy wprowadzania i odwoływania czasu letniego jakkolwiek ustala Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa wyżej, to wynikają one wprost z Dyrektywy 2000/84/WE w sprawie ustaleń dotyczących czasu letniego. Jeżeli dany kraj członkowski Unii Europejskiej wprowadza i odwołuje czas letni, to jest zobowiązany do uczynienia tego w terminach wspólnych dla całego obszaru Unii Europejskiej (wprowadzania w ostatnią niedzielę marca i odwoływania w ostatnią niedzielę października) oraz do publikowania informacji o konkretnych datach wprowadzania i odwoływania czasu letniego. Dzięki ujednoczeniu czasu unika się dodatkowych komplikacji w transporcie, handlu, czy europejskiej współpracy międzynarodowej.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że spośród krajów europejskich jedynie Islandia, ze względu na swoje położenie geograficzne, nie wprowadza czasu letniego.

W związku z powyższym ewentualna decyzja o odstąpieniu od zmiany czasu w Polsce, gdy reszta Europy wprowadza te zmiany, oznaczałaby chociażby, iż każdorazowo podróż z Polski za granicę na umówione spotkanie wiązałaby się z koniecznością dodatkowego zastanawiania się: jaki jest w kraju docelowym aktualnie czas – zwykły czy letni, trzeba czy nie trzeba przestawiać zegarek, o jedną godzinę czy o dwie, nie mówiąc o innych problemach i konsekwencjach związanych z innym czasem.

Początki historii wprowadzania czasu letniego przypadają na okres I wojny światowej, kiedy to Niemcy, jako pionierzy, zaczęli stosować zmiany czasu. Dokładnie pierwsza zmiana nastąpiła 30 kwietnia 1916 r., chociaż nad korzyściami efektywnego wykorzystania światła słonecznego zastanawiał się już dużo wcześniej, bo w XVII wieku, Benjamin Franklin. Kolejnym państwem, które wprowadziło zmianę czasu była Wielka Brytania, a następnie zmianę tę wprowadzono w większości krajów europejskich. W Rosji przejście na czas letni wprowadzono w 1917 r., a Stany Zjednoczone pierwszy raz wprowadziły letni czas w 1918 r., a potem ponownie podczas drugiej wojny światowej.

W Polsce pierwsze zmiany czasu były wprowadzane w okresie między I a II wojną światową, potem podczas okupacji hitlerowskiej, a następnie w latach 1946-1949, 1957-1964 oraz od roku 1977 do chwili obecnej.

Wprowadzanie czasu letniego, a następnie jego odwoływanie, stosuje się obecnie w około 70 krajach na całym świecie. „Podwójny czas” - letni i zimowy - obowiązuje prawie we wszystkich europejskich krajach, z wyjątkiem ww. Islandii, i w wielu innych, m. in. w USA, Kanadzie, Meksyku, Australii (tylko w niektórych miejscach) i Nowej Zelandii.

